

Lovforslag nr. L 142. Fremsat den 13. januar 1988 af trafikministeren (Nør Christensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om DSB

§ 1

I lov nr. 245 af 8. juni 1977 om DSB, som ændret ved lov nr. 226 af 16. maj 1984, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 52 indsættes:

»Hegn. Hævd

§ 52 a. DSB træffer afgørelse om hegstyper

og om etablering, vedligeholdelse og nedtagning af egne hegn på DSBs jernbanearealer.

Stk. 2. Hævd kan ikke vindes over arealer, der i matriklen er registreret som jernbanearealer.

2. I § 53 ændres »§§ 44–52« til »§§ 44–52 a, stk. 1«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 1988.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Det har hidtil været anset for usikkert, hvorvidt DSB har hjemmel til selv at træffe afgørelse om etablering, nedtagning og vedligeholdelse af hegn på DSBs arealer. Det er ligeledes usikkert, om der kan vindes hævde over jernbanearealer.

På denne baggrund findes det hensigtsmæssigt nu at indføre udtrykkelige bestemmelser på de nævnte områder, jf. herved bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1 nr. 1

Ad § 52 a, stk. 1

I forordningen af 5. marts 1845 om grundafståelser m.m. i anledning af jernbaners anlæg i Danmark var der i § 19 om bl.a. hegning af jernbanerne sålydende bestemmelse:

»Entrepreneurerne ere forpligtede til at indrette og vedligeholde alle Anlæg, som ere fornødne til at tilvejebringe og sikre Kommunikationen paa de af Banen overskaarne Landeveje, saavel som Overkørsler, Indhegninger, Opkjørselssteder paa Grundstykker, Vandledninger og Steenkister, for at afværge Fare og Skade på de nærliggende Grundstykker.«

Indtil 1. oktober 1964, hvor 1845-forordningen ophævedes ved lov nr. 186 af 4. juni 1964 om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 21. februar 1984, har § 19 i 1845-forordningen været administreret således, at der opsattes hegn langs jernbaner, når anlægslovene intet foreskrev herom, medens opsætning af hegn modsætningsvis blev undladt, når anlægslovene udtrykkeligt bestemte, at hegn ikke skulle opsættes. Denne administration af 1845-forordningen har i øvrigt haft støtte i retspraksis.

Efter at 1845-forordningen er ophævet, og da dens § 19 ikke er optaget i nogen anden lov, og da der i øvrigt ikke i anden lovgivning er indeholdt regler om

jernbanernes hegnspligt, må det anses for usikkert, hvad der i dag gælder på området.

Af økonomiske grunde ønsker DSB i de kommende år at nedtage hegn langs en række jernbanestrækninger på steder, hvor dette skønnes forsvarligt. Der vil som hovedregel kun blive tale om steder, hvor banerne forløber uden for bymæssige områder. Endvidere påregner DSB at indføre forenkledte hegnstyper på steder, hvor hegn fortsat skal bestå.

I forbindelse med nedtagning af hegn, der tjener som eneste skelafmærkning af en banegrænse, agter DSB at foranledige anden skelafmærkning anbragt i fornødent omfang.

DSB vil i øvrigt iagttage bestemmelsen i lov nr. 259 af 27. maj 1950 med senere ændringer om hegn § 13, stk. 1, 2. pkt. om underretning til nabolodsejeren.

DSBs udgifter til vedligeholdelse af hegn udgør for tiden ca 15 mio. kr. årligt. Det skønnes, at halvdelen af dette beløb vil kunne spares ved gennemførelsen af nærværende lovforslag.

For så vidt angår forslaget forhold til lov om hegn bemærkes, at forslaget ikke indebærer nogen ændring af hegnsløven. En grundejer har således som hidtil adgang til i overensstemmelse med reglerne i hegnsløvens § 11 at rejse eget hegn imod jernbanearealer. Rejsning af eget hegn vil være i grundejerens interesse, idet det har støtte i retspraksis efter § 9 i lov nr. 117 af 11. marts 1921 med senere ændring om erstatningsansvar for skade ved jernbanedrift, at ejeren af løsgående dyr selv må beskytte dyrene bl.a. ved tilstrækkeligt hegn.

Ad § 52 a, stk. 2

Der er i juridisk teori og praksis rejst tvivl om, hvorvidt der kan vindes hævde på jernbane- og vejarealer.

For vejarealernes vedkommende er problemet løst ved sålydende bestemmelse i § 88, stk. 2, i lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 6. august 1985: »Hævde kan ikke vindes over offentlige veje, hvis arealer er udskilt i matriklen«

Grænsen mellem jernbanearealer og andre arealer er ofte ikke tydeligt markeret i marken, hvilket medfører en ikke ubetydelig risiko for, at nabolodsejere kan vinde hævd over jernbanearealer. Denne risiko forøges ved den for DSB planlagte nedtagning af hegn.

For privatbanerne gælder det, med undtagelse af Lollandsbanen, at deres arealer er uindhegnede, og hævdrisikoen eksisterer således også i særlig grad for disse baners arealer.

På denne baggrund findes det hensigtsmæssigt at indføre en bestemmelse som foreslået i § 52 a, stk. 2, svarende til vejlovens § 88, stk. 2, således at den fore-

slåede bestemmelse kommer til at gælde umiddelbart både for arealer tilhørende DSB og privatbanerne, og således at bestemmelsen endvidere kommer til at gælde såvel for de egentlige banearerale som for veje, ramper og havearealer m.v., der matrikulært er afgrænset af skel og i matriklen registreret som jernbanearealer.

Til § 1 nr. 2

Ændringen i § 53 muliggør, at også bestemmelsen i § 52 a, stk. 1, af ministeren kan bringes til anvendelse for jernbaner under privatdrift.